

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP ROTTERDAM

Digitale aanlevering

T.a.v. Minister M.H.M. Faber -van de
Klashorst
Ministerie van Asiel en Migratie
POSTBUS 20301
2500 EH DEN HAAG

Geachte mevrouw Faber,

In de contourennota inzake de intrekking van de spreidingswet is uitgewerkt hoe het kabinet de opvang van asielzoekers vorm wil geven zonder een wettelijke taak voor gemeenten. Bij deze maakt Gemeente Rotterdam graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie.

Afwezigheid van realistisch alternatief

Hoewel wij erkennen dat er in de contourennota aandacht is voor het behouden van bepaalde elementen van de spreidingswet, zoals het coördinatiemechanisme (PRT/LRT) en de capaciteitsraming, constateren wij dat het voorgestelde model geen realistisch en werkbaar alternatief biedt voor het stelsel zoals vastgelegd in de spreidingswet. In het regeerprogramma wordt in het hoofdstuk 'Grip op asiel en migratie' genoemd: 'Zo werkt het kabinet aan tijdelijke én structurele hervorming van de wet- en regelgeving en het stelsel'. Uit de contourennota blijkt deze structurele hervorming onvoldoende:

- Ondanks dat de asielinstroom op dit moment lager ligt in vergelijking met vorig jaar, is het onder andere door het wetsvoorstel voor het verbod op voorrang voor statushouders in sociale woningbouw, zeer waarschijnlijk dat de behoefte aan opvangplekken in de komende jaren alleen maar zal toenemen.
- In de contourennota staat vermeld dat gemeenten in de huidige situatie 90.000 opvangplekken vrijwillig zouden hebben aangeleverd. Dit aantal is echter tot stand gekomen dankzij de huidige spreidingswet.

In de komende jaren blijft onverminderde vraag naar asielopvangplekken zonder dat duidelijk is waar die plekken vandaan moeten komen. Het voorstel uit de contourennota biedt geen realistisch perspectief voor het adresseren van dat probleem. De oproep aan het rijk is dan om dat alternatief eerst uit te werken.

Sinds de start van de discussie over het intrekken van de spreidingswet, is het voor lokale bestuurders veel moeilijker om een akkoord te krijgen op nieuwe opvangplekken en zijn er daarnaast regelmatige heftige protesten tegen de komst van opvangplekken. In de contourennota wordt gesteld dat het kabinet gemeenten zo goed mogelijk tracht te ondersteunen in de realisatie van de asielopvangopgave. Wat deze ondersteuning

inhoudt, wordt echter niet concreet gemaakt. We zien daarom bovenal dat de verantwoordelijkheid voor asielopvang nog steeds bij gemeenten wordt gelegd, echter zonder verplichtend karakter en zonder dat duidelijk is hoe het kabinet daarin ondersteunt.

Gevolgen voor Rotterdam

Rotterdam is een stad die al jarenlang een aanzienlijk aantal asielopvangplekken heeft en daarnaast de opgave voor de opvang van andere kwetsbare doelgroepen. De zorg is dat het niet bieden van een alternatief bij het intrekken van de spreidingswet, landelijk zal leiden tot een ernstig tekort aan opvangcapaciteit. Dit kan niet alleen leiden tot een verslechtering van de situatie voor asielzoekers, maar ook tot grotere druk op de gemeentelijke crisisstructuren. In een worstcasescenario kan dit leiden tot de noodzaak om opnieuw crisisopvanglocaties, zoals sporthallen, op te zetten of zelfs tot dakloosheid kan leiden in met name de grote steden. Beiden dragen niet bij aan het welzijn van asielzoekers en statushouders in opvang en het draagvlak en veiligheid in Rotterdam.

Positief punt: flexibilisering van de financiering

Wij waarderen de voorgestelde flexibilisering van de financiering voor de opvang. Dit is een positieve ontwikkeling en zou de mogelijkheid bieden om opvanglocaties te herbestemmen voor andere doelgroepen wanneer de druk op de asielopvang afneemt. Rotterdam is hierover reeds in overleg met het ministerie en continueert deze gesprekken graag om gezamenlijk te werken aan een financieringsconstructie die duurzame en flexibele oplossingen biedt.

Conclusie en advies

Gezien de bovengenoemde zorgen, adviseren wij dat de intrekking van de spreidingswet gepaard moet gaan met andere maatregelen die een realistisch alternatief voor de huidige wetgeving bieden. Zonder een gedegen juridisch en financieel kader voor de opvang van asielzoekers, zoals dat in de spreidingswet was geregeld, lopen wij het risico dat de situatie in grote steden zoals Rotterdam ernstig verslechtert. Dit zou niet alleen kunnen leiden tot een crisis in de opvangcapaciteit, maar ook tot grotere maatschappelijke en bestuurlijke spanningen.

Rotterdam is positief over de flexibilisering van de financiering voor opvang, maar wij benadrukken dat dit niet voldoende is zonder het juiste sturingsmechanisme en een solide basis voor het realiseren van opvangcapaciteit.

Wij hopen dat het kabinet deze overwegingen zal meenemen bij de verdere uitwerking van de voorstellen. Wij zijn uiteraard bereid om in een vervolgtraject mee te denken over haalbare en effectieve oplossingen.

Winfred Schop, Mph
Programmadirecteur
Opvang Vluchtelingen Oekraïne, asielzoekers en statushouders
Inburgering
Preventie met Gezag